

Scénář rozhovoru s pamětníkem Janem Škvárou

Zpracovali: Dominika Bulířová, Sofie Vršecká, David Holan, Samuel Vavro a Tadeáš Toman ze Základní školy SMART v Roudnici nad Labem

SoV (DH): Události konce druhé světové války, tak jak o nich čteme v učebnicích, se soustřeďují na postup armád, osvobození měst a politická jednání vítězů a poražených. Historii ale píší také každodenní lidské příběhy. Panu Škvárovi bylo v roce 1945 12 let. Jak tehdy vnímal konec války a osvobození Československa?

JŠ: ... jako velké dobrodružství například ke konci války museli normální občané dát k dispozici na noční hlídky a brali mě s sebou, a to byla velice krásná zima a pro mě byla fantastická událost protože na obzoru neustále se vznášely světla a byla slyšet dělostřelba nebo bombardování, no tak to bylo ohromný.

TT (SaV): Kronika města Dvora Králové, kde Jan Škvára s rodinou žil do srpna 1945, popisuje osvobození města následovně: „Ve čtvrtek 10. května 1945 občany ráno probudily sirény a zvonění zvonů Lidé radostně vítali první tanky a valící se vojska Rudé armády. Byla to divize generálmajora Jastrebova“.

JŠ: ... my jsme měli štěstí ve Dvoře, že k nám přijela elitní jednotka, auta měli americká, všechna ještě s těmi bílými hvězdami, naložená předměty, co ukradli v Německu ... dostali příkaz ještě na tom náměstí, že, že se musej toho zbavit, no jak se zbavit, no rozdávali to těm obyvatelům. Já jsem dostal jako válečnou kořist dalekohled, psa jezevčíka a deku. No jenomže jezevčík utekl hned na tom náměstí a dalekohled mně ukradli takový výrostci a když jsem přivez tu deku domu no tak ona byla děravá ...

DB (SaV): V září 1945 se pan Škvára s rodinou přestěhoval do Ústí nad Labem.

JŠ : Mnoho lidí si dodnes myslí, že do pohraničí se stěhovali lidé za za věcmi které zbyli po Němcích, ti ale když jsme my přišli do Ústí v září 1945, ti už odešli a zbyli tam ti, kteří opravdu přišli.

DB (DH): Otce Jana Škváry požádali, aby po válce obnovil firmu Baťa v Ústí nad Labem. Ale v roce 1945 celý podnik Baťa znárodnili.